

סיכום שולחנות עגולים

במסגרת ועידת תרבות של עיתון הארץ
מוזיאון תל אביב 6/3/2016

שולחן 1

מקומה של התרבות הישראלית בת זמננו

משתתפים:

1. יו"ר יצחק לבני – יו"ר המכון לתרגום ספרות עברית בשפות זרות
2. עו"ד אלי זהר – יו"ר תיאטרון גשר
3. דני גילרמן – יו"ר האופרה הישראלית
4. גדעונה רז – שחקנית ומחזאית, ממקימי "אלמינא" תיאטרון רב-תרבותי לילדים ונוער - נמל יפו
5. מהרטה ברוך-רון – חברת פרס התיאטרון וסגנית ראש עיריית ת"א
6. איריס לנה- כוריאוגרפית, יו"ר מועצת הפיס לאומנויות הבמה
7. דורון צברי – במאי, עורך, שחקן, תסריטאי ומפיק
8. ד"ר חווה פנחס כהן – משוררת, עורכת ומנהלת אמנותית של כנס "כיסופים" לסופרים ומשוררים יהודים
9. יוסי שרעבי – מנכ"ל משרד התרבות והספורט
10. מיכאל הנדלזלץ – כתב גלריה
11. שני ליטמן – כתבת גלריה

סיכום:

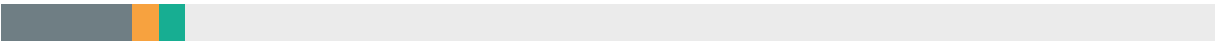
1. חובה גמורה להגדיל את תקציב התרבות. נושאים עיננו למספרים של צרפת. צריך לדבר על הגדלה משמעותית. המינימום צריך להיות הכפלה של התקציב שניתן היום. התקציב צריך לשמש לתחזוק השוטף וגם לגבי המדיניות החדשה שהשרה מדברת עליהם.
2. הגדרת המטרה היא -50% מתקציבו של מוסד נתמך חייב להיות מתוקצב.
3. דאגה ליוצר הבודד- בצד הצורך לדאוג למוסדות (תאטראות, מוזאונים להקות מחול וכדומה), צריך לדאוג גם ליוצר כפרט. יש לדאוג שיוכל להזדקן בכבוד ושיקבל פנסיה. חובה להגדיל ולהכפיל את קרן רבינוביץ ולתמוך ביוצרים שמגיעים לפת לחם.
4. פריפריה- מוסכם על הכל שתרבות היא פלורליסטית. היא נעשית בכל מקום ואסור שהצורך או ההכרח בתמיכה בפריפריה יהיה העיקר. אין קשר בין תמיכה ליצירה באיכות גבוהה ובתמיכה ביצירה בפריפריה. בצרפת יש תקציבים נפרדים לתמיכה בפריפריה ותמיכה ביוצרים ומוסדות בפריז.
5. תרבות ופוליטיקאים- עם הרצון הטבעי של השרה לממש את המדיניות שלה חובה שלא לראות זאת כלחץ פוליטי. הפוליטיקה צריכה להיות מופרדת מהתרבות ויש לשאוף לכך שמינוי בעלי

איגוד היו"רים של מוסדות תרבות ואמנות בישראל

תפקידים אם במועצה ואם במשרד התרבות יתקבלו מתוך אי תלות גמורה כך שיוכלו לקבל החלטות עצמאיות.

=====

איגוד היו"רים של מוסדות תרבות ואמנות בישראל

שולחן 2

חופש הביטוי וחופש היצירה בחברה שסועה

משתתפים:

1. יו"ר נחמיה דגן – יו"ר מרכז סוזן דלל
2. עוזי ברעם – יו"ר בית לסין
3. נטע אריאל – מנהלת ביי"ס "מעלה" לקולנוע וטלוויזיה
4. סעיד אבו שקרה – מנהל הגלריה באום אל פאחס ואמן בעצמו
5. דני וייס – מנכ"ל תיאטרון החאן
6. מיקי צוקרמן – יו"ר תיאטרון "תמונע"
7. אסתי זקהיים – סגנית יו"ר שח"ם
8. בכל סרלואי – משוררת, כתב עת "משיב הרוח" לשירה יהודית – ישראלית (?)
9. גסאן אבו ורדי – מנכ"ל תיאטרון אל מידאן
10. דורון תבורי - שחקן
11. עמרי הרצוג – כתב גלריה
12. נירית אנדרמן – כתבת גלריה

סיכום:

1. ביטול ההגדרה "תמיכה" והמרתה להגדרה "תקצוב";
2. ניתוק מוחלט בין חופש הביטוי לחובת המימון;
3. חקיקה: "חוק יסוד לתרבות". חוק שתהיה בו בין היתר הגדרה תקציבית באחוזים יחסיים לתקציב המדינה

=====

איגוד היו"רים של מוסדות תרבות ואמנות בישראל

שולחן 3

תרבות ואמנות כשגרירות ישראל בעולם בצל החרמות

משתתפים:

1. יו"ר פרופ' גבריאלה שלו – יו"ר להקת המחול הקיבוצית
2. כתרי שחורי – מנהל קרן הקולנוע הישראלי
3. פרופ' רות ארנון – יו"ר תזמורת קאמרטה ירושלים
4. נעם סמל – מנכ"ל הקאמרי
5. רפי גמזו – סמנכ"ל משרד החוץ, ראש האגף לקשרי תרבות ומדע
6. דינה אלדור – מנהלת בת שבע
7. אחינועם ניני – זמרת
8. עופר סלע - מנכ"ל הסינפונויטה הישראלית באר שבע
9. יעקב בן סימון – מנכ"ל התזמורת האנדלוסית הישראלית אשדוד
10. דני שק – שגריר ישראל בצרפת ובריטניה לשעבר
11. בני ציפר – כתב גלריה

סיכום:

1. בהיות התרבות והאמנות שפה בינלאומית, גופי האמנות השונים (מוסיקה, מחול, תיאטרון, קולנוע) הם הנציגים הטובים ביותר של מדינת ישראל בעולם.
2. זכותם של אזרחי ישראל לתרבות היא זכות בסיסית וממנה נובעת מחויבות המדינה לתמוך, לממן ולעודד מוסדות תרבות.
3. חרם, כל חרם, הוא אקט אנטי תרבות ומונע דיאלוג פתוח בזירת התרבות הבינלאומית. המענה הטוב והאפקטיבי ביותר לחרם על ישראל הוא עידודם של נציגי התרבות הישראלית וסיוע להופעותיהם בעולם, כדי להראות את ישראל האחרת התרבותית שוחרת האמנות, המצוינת, האיכותית.
4. המסר החשוב שעלה בדיון הוא שנדרשים תקציבים גדולים יותר (בשלב זה, ועד להקמת מכון עצמאי לתרבות ואמנות, -למשרד החוץ קשתו"ם) כדי לתמוך, באמצעות נציגי משרד החוץ בעולם, בתרבות ובאמנות הישראלית.
5. מסר חשוב נוסף שעלה בדיון: הצורך להפריד ולתחום בין תרבות ובין פוליטיקה. גופי התרבות והאמנות אינם נציגי ממשלת ישראל, זו או אחרת, אלא נציגים של אזרחי מדינת ישראל כולה.

=====

שולחן 4

מינימום שכר או מעמדו של האמן העצמאי והאמנים השכירים

משתתפים:

1. יו"ר ירון סדן – יו"ר ביה"ס לתיאטרון חזותי ירושלים
2. אודליה פרידמן - מנכ"ל תיאטרון הבימה
3. עידית עמיחי – בעבר ראש תחום אמנות פלסטית במשרד התרבות
4. גלעד אופיר – יו"ר איגוד האמנים הפלסטיים
5. אורי רשטיק – מרכז פעילות שח"ם
6. גיא גוטמן – מנהל ביה"ס לתיאטרון חזותי
7. עידית הרמן – מנהלת אמנותית תיאטרון קליפה
8. עמית ליאור – יו"ר איגוד התסריטאים

סיכום:

- (1) הצוות דורש ממשרד התרבות לחדש לאלתר את התמיכה בקרן ליוצרים עצמאיים ולאפשר המשך קיומן של עמותת הכוראוגרפים ואי"ב, ומרכז פליציה בלומנטל.
- (2) הצוות קורא למשרדי האוצר והתרבות להסדיר בחקיקה דרכי הקצבה ישירות לאמנים עצמאיים ולהבטיח את תנאייהם הסוציאליים וכן הסדרי מיסוי תלת שנתיים כמקובל כבר לגבי מגזרים מסויימים.
- (3) הצוות קורא לממשלת ישראל לקבל את אמנת אונסק"ו מ-1976 בדבר זכות ההתאגדות של מגזרי אמנים עצמאיים לצורך הסדרת זכויותיהם בדומה להסדרת הפעילות של אקו"ם ותל"י.
- (4) הצוות קורא למשרד התרבות לעודד מוסדות תרבות באמצעות התבחינים, להעסקת יוצרים עצמאיים או לשלב בפעילות המוסדות יוצרים עצמאיים שמחוץ לממסד. במסגרת זו רואה הצוות חשיבות עליונה להגבלת תקופת הכהונה של בעלי תפקידים בתיאטרון, וכך וכן ליצור הזדמנויות לשילוב יוצרים שמחוץ לממסד גם בתפקידי ניהול ולאפשר רענון, פלורליזם ודינמיקה בעולם התרבות והאמנות.
- (5) הצוות ממליץ למשרד לעודד את מוסדות התרבות באמצעות התבחינים, להגיע להסכמה עם אגודי האמנים, היוצרים והמבצעים בדבר תנאי העסקתם.
- (6) הצוות פונה לשרת התרבות בבקשה לשנות את היחס שהיא מפגינה כלפי קהילת האמנים, היוצרים והמבצעים בארץ. הצוות מבקש מהשרה להפנים שהאמנים אינם כפויי טובה והמדינה היא שנשכרת מהנכסים התרבותיים שהם מעניקים לנו.

תפקידו של משרד התרבות הוא להעניק ליוצרים אווירה, תשתית ומשאבים כלכליים כדי שיוכלו ליצור ללא כל הגבלה מסוג כלשהו על תוכן יצירתם. הקשר שעושה השרה בין חופש הביטוי לחופש המימון איננו לגיטימי והוא פוגע ביסודותיה של ישראל כחברה דמוקרטית!!!

=====

שולחן 5

תרבות על משקל או איכות מול כמות

משתתפים:

1. אופיר פז פינס – יו"ר בית לוחמי הגטאות, שר התרבות לשעבר
2. נורית דאבוש – יו"ר תיאטרון הבימה
3. לנה קריינדלין – מנכ"לית תיאטרון גשר
4. בנצי שירה - מנהל קאמרטא ירושלים
5. מרלין וניג – מרצה וחוקרת קולנוע חרדית
6. מיכי ורשביאק – מנהל הסטודיו למשחק ניסן נתיב
7. לנא זריק – שחקנית תיאטרון בעלת תואר שני בתיאטרון
8. נאוה דיסנצ'יק – יועצת תרבות עיריית ירושלים
9. אורי לוי – שחקן, מנכ"ל תיאטרון גשר ויו"ר מדור התיאטרון לשעבר.
10. כלנית שמיר – מנהלת תמיכות משרד התרבות
11. יאיר אשכנזי – כתב גלריה

סיכום:

1. הגדלת משקל הקריטריונים האיכותניים על חשבון הכמותיים (כיום 1/3-2/3) לכיוון 50%.
2. שקיפות - דרישה לשקיפות של מועצת התרבות והמדורים כולל פרסום פרוטוקולים בזמן אמת.
3. "סקר התרבות הגדול" - הגיע הזמן לבדוק את ההיקפים והכמויות בכל המובנים: כמות כרטיסים שנמכרת, מחירים, מספר אולמות, מספר מופעים וכד' אל מול השחיקה באיכות (צריכה ויצירה, היצע מול ביקוש).
4. "ריצת האמוק" לשטח, לפריפריה של כל גורמי התרבות- פוגעת באיכות. כול דבר צריך להיות מידתי.
- צריך למתן את הקריטריונים שגורמים לפעילות יתר בשטח, אשר לעיתים מעודדת חלטורה והתמסחרות.
- השיח הפך להיות כמותי, מסחרי, על חשבון השיח האיכותי.
5. להחזיר לאלתר, את קריטריון "החזרות", שירד מהקריטריונים החדשים ופוגע קשות באיכות.
6. ראוי לחשוב על תנאי סף יותר גבוהים כדי לשמר רף איכותי.
7. יש היום מינימום מופעים שגוף תרבות צריך לעמוד בו. הגיע הזמן לדבר גם על מקסימום מופעים כדי לעצור שחיקה.

=====